

DIVERSOS AUTORS. *Setenes Jornades sobre la Millora de la Gestió de l'Aigua a Catalunya*. Girona: ASAC, 2003. 92 p.

DIVERSOS AUTORS. *Viatge a una guerra: George Orwell a Catalunya i al Front d'Aragó*. Girona: Diputació/Casa de cultura, 2003. 52 p.

FARJAS BONET, Anna. *Teregunné. Els immigrants gambians: un viatge d'anada i tornada*. Girona: Diputació, 2003. 256 p.

FOGUET I BOREU, Francesc. M. *Àngels Anglada. Passió per la memòria*. Barcelona: Pòrtic, 2003. 336 p.

FONALLERES, Josep Maria. *Gertrudis i els dies*. Barcelona: Cruïlla, 2003. 91 p.

FONALLERES, Josep Maria. *Itinerari recomanat*. Barcelona: Ara Llibres, 2003. 224 p.

FONT, Rosa M. *L'ànima del freixe*. Barcelona: Barcanova, 2003. 350 p.

FRAGUELL SANSBELLÓ, Rosa M.; LLUSÀ TORRA, Rafel; RIBAS PALOM, Anna [eds.]. *Nous usos per a antics espais industrials*. Girona: Universitat de Girona, 2003. 297 p.

GARCIA, Francesca [et al.]. *Santa Coloma de Gramenet, el gran salt endavant*. Girona: El Punt, 2003. 259 p.

GIL TORT, Rosa Maria; MARINÉ DURAN, Josep [coordinadors]. *Miratges: 300 anys de projectes no realitzats a les comarques gironines*. Girona: Diputació, 2003. 169 p.

GIL, Rosa; MINOBIS, Montserrat. *Aquí ràdio. Crònica de les ones a les comarques de Girona: 1933-1982*. Girona: Col·legi de Periodistes de Catalunya, 2003. 316 p.

Guia d'atenció al ciutadà nouvingut. Olot/Girona: Consorci de Benestar Social de la Garrotxa/Alzamora, 2003. 27 p.

JIMÉNEZ, Àngel. *En memòria de Felip Calvet i Costa (1920-1999), testimoni guixolenc de l'exili català de 1939*. Sant Feliu de Guíxols/Girona: Ajuntament/Diputació, 2003. 84 p.

el llibre es converteix més en un exercici de difusió de la situació actual dels estudis del plistocè mitjà i superior que no en un estudi comarcal, la inclusió com a protagonistes de la recerca d'aquests pioners en la investigació és un homenatge a la seva tasca i dissipa els dubtes sobre la idoneïtat del mitjà escollit per publicar-ho.

Aquests jaciments, o estacions, com alguns han preferit anomenar-los, es caracteritzen per troballes superficials d'eines de pedra tallada, generalment realitzades sobre matèries locals com quars, basalt o quarsita. Són fruit de diferents ocupacions a l'aire lliure, poblats o llocs de cacera, realitzades per poblacions paleolítiques. La manca d'un context arqueològic clar, com restes òssies o estructures construïdes, havia reduït la seva valoració, tot i la seva antiguitat, a estudis especialitzats en tecnocomplexos lítics. Justament per superar aquest escull, l'equip investigador ha iniciat un projecte d'excavacions en les zones més idònies per a la conservació del nivell arqueològic, de les quals Puig Marí n'ha estat la primera, que ens anuncien prometedors resultats en els propers anys.

El plantejament de la publicació mostra molt clarament l'objectiu de superar les limitacions que ofereix el registre arqueològic, deixant enrera una encriptada anàlisi morfotecnològica per assolir un nivell explicatiu superior

que pugui convertir la comarca de la Selva en una important àrea d'estudi de les primeres poblacions humanes que van habitar les nostres terres.

Àngel Bosch i Lloret

Un univers imaginat i imaginari

GIL TORT, Rosa Maria i MARINÉ DURAN, Josep.

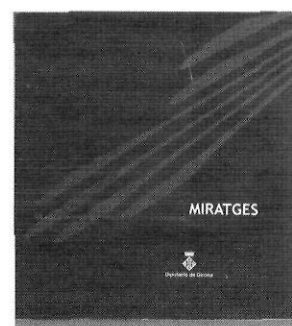
Miratges. 300 anys de projectes no realitzats a les comarques gironines.

Diputació de Girona.

Girona, 2003.

177 pàgines

El món actual, tal com el veiem, amb els seus paisatges, la seva configuració física, és el resultat d'un dels molts camins possibles que podia haver seguit el curs de la història. L'únic, d'altra banda, que existeix realment, de manera palpable. Mentre que tots aquells que haurien «pogut ser», però que, per les contingències més diverses, no han acabat materialitzant-se, han acabat desfigurant-se o esvaint-se en el pou del pas del temps. Tots no. Alguns bocins d'història no materialitzada dormen des de fa dècades, o segles, en els llocs més recòndits dels arxius. El treball de Rosa Maria Gil i Pep Mariné servirà per recuperar la memòria històrica a les comarques de Girona d'allò que no va ser

però que hauria pogut ser si els capricis del destí, o les decisions dels qui tenien poder de fer-ho, haguessin triat un camí diferent dels que van acabar enfilant.

Els 461 projectes, il·lustrats amb 1.300 imatges, que ens presenta *Miratges* ens donen l'oportunitat d'imaginar una altra costa, una altra muntanya, una altra ciutat i uns altres pobles força diferents dels que tenim (amb magnífics edificis escolars, equipaments projectats pels millors arquitectes de cada moment, una extensa xarxa ferroviària...) però no sempre millors: un port esportiu a les ruïnes d'Empúries, un aeròdrom a la platja de s'Abanell de Blanes, un balneari a la cala de Santa Cristina de Lloret de Mar, en són exemples paradigmàtics. Però en el rerefons, *Miratges* ens apropa a les inquietuds i als desigs dels qui ens varen precedir, al sentit mutant del terme *progrés*, a les necessitats conjunturals de cada comunitat i a les esperances de futur dipositades en cadascun d'aquests projectes, algun tristament abandonat, molts afortunadament avortats a temps.

L'ambició del treball, 59 arxius consultats per abastar un període de més de 300 anys, amb un resultat de 44 pobles estudiats i 50 autors implicats, queda fora de dubte. Els resultats d'aquest esforç queden perfectament palesos en l'acurada presentació del volum, amb un magnífic disseny gràfic, i, paral·lelament a la cura formal, una síntesi històrica que, com un joc de lents progressives, ofereix una lectura descendent que exposa de manera sucinta però completa una visió panoràmica de cadascuna de les temàtiques generals, dels municipis i, finalment, de cadascun dels projectes concrets. És en aquesta documentació on queda reflectit el treball coral de la cinquantena d'arxivers, historiadors i especialistes que han aportat els seus coneixements en aquest projecte. Igualment l'exhaustivitat de l'obra queda ben reflectida tant en l'extensa i minuciosa bibliografia que ens posa a l'abast, com en el CD-ROM que acompanya el llibre, i que permet recerques per 31 tipologies diferents, per dates, autors, comarques i localitats. Una eina multimèdia que convida a perdre's, en el bon sentit de la paraula, en l'univers imaginari i imaginat pels nostres avantpassats.

Tal i com reconeixen els autors en la presentació del llibre, d'aquests més de quatre-cents projectes, alguns

«tenien qualitat de mite en la memòria dels ciutadans, però ara n'hem completat les dades per fer-los entrar a la història. D'altres, gairebé ningú en sabia res, i hem sorprès propis i estranys en explicar una part desconeguda del passat».

Amb l'objectiu d'apropar a tots els ciutadans aquesta part de la història, la vocació difusora de la Diputació de Girona, editora del volum, i la tenacitat dels seus autors, han permès plasmar en una exposició itinerant aquest treball. Acostant a cadascun dels pobles protagonistes el «miratge» del que podria haver estat la vila. Una mostra que, inaugurada a Sant Feliu de Guíxols, farà camí al llarg de més d'un any cap a tots els municipis implicats, desenterrant del calaix de l'oblit els seus projectes no realitzats.

Gemma Domènech

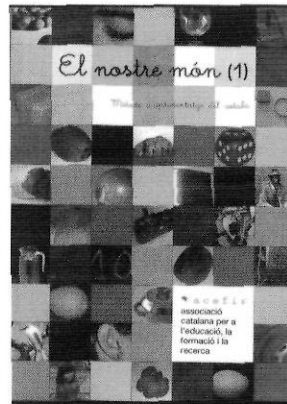

Per aprendre el català

FALGÀS, Rosa Maria.
El nostre món (1). Mètode d'aprenentatge del català.

ACEFIR (Associació Catalana per a l'Educació, la Formació i la Recerca). Girona, 2003.
20 pàgines + CD-ROM.

A Catalunya hi ha molts ciutadans adults que no saben parlar, llegir i escriure el català. Alguns són espa-

nyols d'origen, però la majoria són estrangers. Des de moltes escoles d'adults, des del Consorci per a la Normalització Lingüística i moltes d'altres entitats i associacions s'està fent un esforç considerable per atendre totes aquestes persones des del punt de vista lingüístic. Les necessitats són grans, ara i aquí, i, en canvi, els recursos, personals i materials, són clarament insuficients. Des d'aquesta perspectiva és molt benvingut aquest manual, fet des del coneixement pràctic d'una professional, Rosa Maria Falgàs, que fa molts anys que treballa en l'àmbit de la formació d'adults. Es tracta d'una eina acurada i d'ús volgutament senzill, magníficament editada i visualment molt atractiva.

Més que d'un manual hauríem de parlar, però, de la primera entrega d'un projecte més ambiciós, que s'anirà completant: aquí es treballen només algunes lletres de l'abecedari, utilitzant el clàssic model sil·làbic,

ben conegut per molts de nosaltres que vam aprendre a llegir justament amb aquest mètode. La resta i el manual d'instruccions i suggeriments d'ús aniran apareixent més endavant.

Aquest material suscita en l'observador i en el professional un munt de preguntes: va dirigit a aprendre el català com a eina de comunicació o més aviat preval el vessant més formal de la llengua? Té present suficientment el bagatge vital i experiencial de l'hipotètic aprenent adult o adopta un estil excessivament escolar? S'adreça, en general, a tots els estrangers que viuen entre nosaltres o a un sector determinat?

La formació és crucial per a tots si volem una societat lliure i una vida, personal i col·lectiva, que valgui la pena ser viscuda. Tan crucial com el treball, la salut, el reconeixement i el respecte. En aquest marc de condicions múltiples, poder disposar de materials i instruments funcionals i dignes és no solament oportú, sinó una necessitat urgent. Els que presentem aquí han de contribuir, doncs, a fer més eficaç i fàcil aquesta feina de disposar tots els qui vivim en aquesta terra d'un canal de comunicació comú.

Xavier Besalú

